

La ciutat i l'abadia seran reconstruïdes posteriorment, sent la segona consagrada el 1964 pel papa Pau VI, donant-li l'esplendor que originalment tenia, recordant així la seva fundació per sant Benet el 529 i que d'aquí sorgí l'orde que encara avui segueixen el monjos benedictins. Per recordar tota la història, a la ciutat s'ha inaugurat fa poc l'Historiale di Cassino, museu multimèdia dissenyat per Carlo Rambaldi, guanyador d'òscars pels efectes especials de diverses pel·lícules (*Alien*, *ET*), que ens situa en aquella època històrica. Prop de la ciutat trobem també els cementiris dels soldats que caigueren lluitant a les dues bandes.

Els cementiris militars de Cassino

Ja en l'antiguitat els exèrcits honoraven els companys morts en les batalles i els sepultaven al mateix indret de la seva mort. Potser la primera referència la trobem després de la batalla de Marató, quan els atenesos van concedir l'honor especial que els seus morts en aquella lluita fossin enterrats allí mateix, bastint-los monuments a la seva glòria. Durant i després de la Primera Guerra Mundial es comencen a crear organismes i associacions que vetllen per la instal·lació i conservació de cementiris especials per als soldats morts durant els fets bèl·lics. I un dels indrets europeus, junt amb Normandia, on hi ha una gran concentració de cementiris militars, és al voltant d'aquesta ciutat italiana de la qual hem estat parlant.

Tomba del general Anders, al cementiri polonès.

Cementiri anglès

Tot i que se'l coneix així, el nom oficial és el de Cementiri de la Commonwealth, ja que hi ha soldats tant del Regne Unit com de les nacions que n'havien estat colònies (Canadà, Austràlia, Nova Zelanda, l'Índia, el Nepal, Xipre, Palestina). Situat a la vista de la famosa abadia, en un gran prat de gespa verda i ple de flors, hi reposen 4.266 soldats. Al centre, un monument commemoratiu recull els noms de més de 4.000 soldats que prengueren part en la campanya italiana, les restes dels quals s'ignora on són.

Està gestionat per la Commonwealth War Graves Commission,

creada l'any 1920 pel govern britànic inspirant-se en la idea d'un membre anglès de la Creu Roja que es preocupà de prendre nota dels llocs on eren enterrats els soldats anglesos durant la Primera Guerra Mundial, cosa que ningú no feia. És el segon cementiri més gran dels de la Commonwealth a Itàlia. Seguint la norma general, les esteles són totes iguals, sense distinció de rang militar, raça o creença religiosa, dades que només es veuen reflectides en la inscripció que consta en cada estela individual.

Cementiri alemany

A uns tres quilòmetres al nord de la ciutat, en un petit turó, s'alça el cementiri que recull les restes de 20.057 soldats alemanys que defensaren tant la Línia Gustav com els que moriren en altres indrets del sud d'Itàlia. Vetlla per la seva conservació l'associació Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge (Unió Popular Alemana pel Manteniment de les

Tombes de Guerra), creada el 1919 per localitzar i tenir cura de les tombes dels soldats alemanys arreu del món. En l'estètica clàssica dels cementiris alemanys, les creus negres s'arreglaren enmig de la verdor, presidit tot per una gran creu. És un dels 827 cementiris que arreu del món allotgen militars alemanys.

Cementiri polonès

Els soldats polonesos, que al començament de la guerra foren empresonats pels soviètics, foren alliberats el 1941 i formaren, sota el comandament del general Władysław Anders, el segon Cos d'Exèrcit Polonès, que combaté a diversos fronts d'Itàlia, en especial en la conquesta de Montecassi-

Molí d'Oli Artesà

EL MÉS ANTIC DE LA COMARCA

Amb molí de pedres!

COMPREM OLIVES

Les Casetes del Raspall, s/núm. Cra. de Vilafranca a Igualada, a 10 km de Vilafranca Mòbil 616 608 060 Tel. 938 988 188 Tel. i fax 938 181 929

Ca la Madrona